

Bilaga 2. Delegeringsguide hälso-och sjukvårdsuppgifter

Syfte

Delegeringsguiden är en riktlinje för hantering av delegerade insatser i kommunal hälso- och sjukvård inom Bräcke kommun. Delegering får endast ges när det är förenligt med god och säker vård. Vid avsteg från delegeringsguiden ska MAS/MAR kontaktas och riskbedömning ska göras.

Omfattning

Hälso- och sjukvårdsuppgifter inom kommunal primärvård.

OBS! Delegering gäller inte när legitimerad personal bedömt att egenvård gäller.

Delegeringsguide

Följande uppgifter är hälso- och sjukvårdsuppgifter. Den person som har en delegerad hälso- och sjukvårdsuppgift bär eget ansvar att uppgiften utförs på korrekt sätt.

	Behörighet att delegera/utföra uppgiften			Arbetsuppgiften;			
Förskrivning, utprovning och anpassning av hjälpmedel	Sjuk-sköterska	Arbets-terapeut	Fysio-terapeut	Kräver instruktion	Kräver delegation	Får ej överlåtas	Anmärkning
Förskrivning, utprovning och anpassning av hjälpmedel, enligt länsgemensamma hjälpmedelsriktlinjer och forskrivardirektiv <i>Ex. rullstol, rollator, lyft, luftmadrass, kompressionsstrumpor med mera.</i>	X	X	X			X	Krav: Förskrivningsrätt
Diabeteshjälpmedel. Förskrivning, utprovning, anpassning.	X					X	Krav: Förskrivningsrätt
Stomihjälpmedel. Förskrivning, utprovning och anpassning.	X					X	Krav: Förskrivningsrätt
Inkontinenshjälpmedel. Förskrivning, utprovning och anpassning	X					X	Krav: Förskrivningsrätt
Medicinsk bedömning	X	X	X			X	
Nutritionsbedömning	X					X	Arbetet bör ske teambaserat
Aktivitets-, funktions- och förmågebedömning	X	X	X			X	

	Behörighet att delegera/utföra uppgiften			Arbetsuppgiften;			
Specifikt hälsotillstånd	Sjuk-sköterska	Arbets-terapeut	Fysio-terapeut	Kräver instruktion	Kräver delegation	Får ej överlåtas	Anmärkning
Observation av specifikt hälsotillstånd (efter bedömning av legitimerad personal)	X	X	X	X			Kräver instruktion av legitimerad personal över vad observationen ska innehålla och när legitimerad personal ska kontaktas för bedömning
Symtomanalys	X	X	X			X	
Riskbedömning	X	X	X			X	Arbetet bör ske teambaserat
Smärtbedömning	X	X	X			X	Arbetet bör ske teambaserat
Iordningställa doser i doseringshjälpmedel (ex. dosett)	X				X		Endast särskilt utsedda usk (ex. ssk assistent)
Iordningställa och administrera flytande läkemedel (mixtur/droppar)	X				X		Efter genomförd riskbedömning. Stor försiktighet vid ex. psykofarmaka, neuroleptika, antibiotika och andra potenta läkemedel
Iordningställa och administrera vid behovsläkemedel	X				X		Alltid kontakt med sjuksköterska före administrering/överlämning. Undantag att kontakta sjuksköterska för administrering av specifika preparat kan ges av ansvarig sjuksköterska. Om undantag är beslutat ska det dokumenteras i patientens journal
	Behörighet att delegera/utföra uppgiften			Arbetsuppgiften;			

	Behörighet att delegera/utföra uppgiften			Arbetsuppgiften;			
Läkemedelshantering	Sjuk-sköterska	Arbets-terapeut	Fysio-terapeut	Kräver instruktion	Kräver delegation	Får ej överlåtas	Anmärkning
Läkemedelsautomat: Iordningställa läkemedel i automat	X				X		Genomgått utbildning för läkemedelsautomat enligt rutin
Läkemedelshantering, kontrollera dospåsar	X					X	
Läkemedelshantering, lämna ut iordningställda läkemedel eller läkemedel i originalförpackning	X				X		
Läkemedelstillförel via depotplåster	X				X		
Läkemedelstillförel, via örat	X				X		
Läkemedelstillförel konjunktival (ögat)	X				X		
Läkemedelstillförel, kutan	X				X		
Läkemedelstillförel, nasal	X				X		
Läkemedelstillförel från dosett	X				X		
Läkemedelstillförel från dospåse	X				X		

	Behörighet att delegera/utföra uppgiften			Arbetsuppgiften;			
	Behörighet att delegera/utföra uppgiften			Arbetsuppgiften;			
Läkemedelshantering forts.	Sjuk-sköterska	Arbets-terapeut	Fysio-terapeut	Kräver instruktio n	Kräver delegation	Får ej överlåtas	Anmärkning
Läkemedelstillförsel, rektal	X				X		
Läkemedelstillförsel, vaginal	X				X		
Iordningställa och administrera läkemedel via inhalation	X				X		
Iordningställa och administrera läkemedel via sond	X				X		Efter genomförd riskbedömning på individnivå. Namngiven patient i delegationsbeslut. Undantag: Vid flera infarter får uppgiften ej delegeras.
Iordningställa och administrera injektioner: – Insulin med insulinpenna	X				X		Endast utbildade undersköterskor kan få delegation för insulinadministrering. Avsteg endast efter godkännande av MAS. Undantag: vid ostabilt blodsocker hos patient är uppgiften ej tillåten att delegera.
Administrera injektioner: – Övriga subkutana – Annan subkutan injektion med dispenseringsystem penna (ex. GLP1 analoger)	X				X		Förfyllda förpackade injektioner av läkemedelstypen (ex. Innohep/Fragmin) kan delegeras. Övriga subkutana injektioner delegeras som regel inte.

	Behörighet att delegera/utföra uppgiften			Arbetsuppgiften;			
Läkemedelshantering forts.	Sjuk-sköterska	Arbets-terapeut	Fysio-terapeut	Kräver instruktion	Kräver delegation	Får ej överlåtas	Anmärkning
Administrera ordinerat läkemedel i märkt förfylld injektionsspruta via subkutan infart	X				X		Endast utbildade undersköterskor med god kännedom om patienten och efter genomförd riskbedömning. OBS! Namngiven patient i delegationsbeslut. Delegering ska vara restriktiv och uppgiften får endast utföras efter kontakt med sjuksköterska. <i>Gäller endast vid vård och behandling av patient i livets slut. <u>Samråd ska ske med MAS.</u></i>
Administrera injektioner: – Intramuskulära	X					X	
Administrera injektioner/infusioner: – Intravenösa	X					X	
Blodtransfusioner	X					X	Efter genomförd riskbedömning på individnivå.
Sätta på grimman vid syrgasbehandling med syrgaskoncentrator	X			X			
Förestå läkemedelsförråd	X					X	Ansvariga över läkemedelsförråd utses av MAS i samråd med verksamhetschef HSL enligt rutin.

Kateter- och stomivård	Behörighet att delegera/utföra uppgiften			Arbetsuppgiften;			Anmärkning
	Sjuk-sköterska	Arbets-terapeut	Fysio-terapeut	Kräver instruktion	Kräver delegation	Får ej överlåtas	
Kateterisering av kvinnor (byte av kateter)	X				X		Endast specifika undersköterskor. Efter genomförd riskbedömning på individnivå. Namngiven patient i delegationsbeslut.
Kateterisering av män (byte av kateter)	X					X	
Omkuffning av kateter	X				X		Endast specifika undersköterskor. Efter genomförd riskbedömning på individnivå. Namngiven patient på delegationsbeslut.
Intermittent kateterisering	X				X		Efter genomförd riskbedömning på individnivå.
Kateterspolning	X				X		Undantag: om patienten har nefrostomi eller flera infarter är uppgiften ej tillåten att delegera
Blåsfunktionsträning enligt schema	X				X		
Tillsyn av kateterfunktion/byte av urinpåse samt rengöring	X			X			
Komplicerad/nylagd stomi	X				X		
Byte av stomipåse	X			X			

Provtagning	Behörighet att delegera/utföra uppgiften			Arbetsuppgiften;			Anmärkning
	Sjuk-sköterska	Arbets-terapeut	Fysio-terapeut	Kräver instruktion	Kräver delegation	Får ej överlåtas	
Urinprov	X			X			
Bladderscan	X			X			
Kapillärprov- blodsocker	X			X			
Venprov	X				X		
Blodgruppering, BAS-test, korstest	X					X	
Nasofarynxprov	X				X		Endast specifika undersköterskor. Undantag: Om patienten behandlas med antikoagulantia är uppgiften ej tillåten att delegera.
Provtagning CVK/Piccline/Venport	X					X	
Sputumprov	X			X			
Faecesprov	X			X			
Puls, blodtryck, temperatur och saturation	X			X			

	Behörighet att delegera/utföra uppgiften			Arbetsuppgiften;			
Förebyggande och förberedelser	Sjuk-sköterska	Arbets-terapeut	Fysio-terapeut	Kräver instruktion	Kräver delegation	Får ej överlåtas	Anmärkning
Kontrakturprofylax/rörelseträning: – Allmän		X	X	X			Patient utan förutsägbara risker
Kontrakturprofylax/rörelseträning: – Specifik		X	X		X		Vid kontrakturer, smärta, svår spasticitet. Namngiven patient på delegationsbeslut.
Trycksårprofylax	X	X	X	X			
Förberedelser inför medicinska undersökningar, <i>ex. operation, röntgen</i>	X			X			Individuell riskbedömning i varje specifikt fall.
Vattenlavemang	X					X	

Behandling	Behörighet att delegera/utföra uppgiften			Arbetsuppgiften;			Anmärkning
	Sjuk-sköterska	Arbets-terapeut	Fysio-terapeut	Kräver instruktion	Kräver delegation	Får ej överlåtas	
Sugning av övre luftvägar	X				X		Efter riskbedömning på individnivå. Namngiven patient på delegationsbeslut.
Sugning av nedre luftvägar	X					X	Efter riskbedömning på individnivå och efter ordination från ansvarig läkare.
Sugning av munhåla och trakeostomi	X				X		Efter riskbedömning på individnivå. Namngiven patient på delegationsbeslut.
Rengöring av trachea + byte av innerkanyl	X				X		Efter riskbedömning på individnivå. Namngiven patient på delegationsbeslut.
Sårbehandling: – Enkel	X			X			
Sårbehandling: – Specifik (sårrevision och eller smärtande sår)	X				X		
Peritonealdialys (påsdialys)	X*				X		OBS! regionens ansvar, specialistvård. *Sjuksköterska kan utföra uppgiften efter genomförd utbildning från specialistvården. Kan delegeras till undersköterska. Kontakta MAS för eventuell bedömning om delegering. Namngiven patient på delegationsbeslut.

Behandling forts.	Behörighet att delegera/utföra uppgiften			Arbetsuppgifter;			Anmärkning
	Sjuk-sköterska	Arbets-terapeut	Fysio-terapeut	Kräver instruktion	Kräver delegation	Får ej överlåtas	
Ta på kompressionstrumpa	X			X			Klass 1= egenvård Från klass 2 kräver instruktion.
Kompressionslinda ben/kompressionsbehandling	X				X		
Öronspolning	X					X	
Suturtagning	X					X	
Ståstöd – Allmän			X	X			Ska alltid föregås av riskanalys.
Tippbräda – Specifik			X		X		Tippbräda kan också förskrivas om riskanalys visar att ståstöd inte är lämpligt. Ska alltid föregås av riskanalys. Namngiven patient på delegationsbeslut.
Andningsträning/PEP – Motståndsandning			X	X			
TENS - smärtlindring			X		X		Namngiven patient på delegationsbeslut.
Ortos (på och avtagning)		X	X	X			Ortoser förskrivna från OTA kräver ordination
Träningsprogram		X	X	X			
Träningsprogram – Specifika		X	X		X		Namngiven patient på delegationsbeslut.

Nutrition	Behörighet att delegera/utföra uppgiften			Arbetsuppgifter;			Anmärkning
	Sjuk-sköterska	Arbets-terapeut	Fysio-terapeut	Kräver instruktion	Kräver delegation	Får ej överlåtas	
Clini-feeding sond (nasal), insättning/byte samt hantering matning	X				X		Efter riskbedömning på individnivå kan matning delegeras. Insättning kan ej delegeras. Namngiven patient på delegationsbeslut. Undantag: Vid flera infarter får uppgiften ej delegeras.
Byte av sond PEG/knapp	X					X	Efter riskanalys på individnivå. Vård- och omsorgspersonal ska få instruktion om hur de går till väga om sonden åker ut.
Sondmatning i gastrostomi: – Spruta/aggregat	X				X		Får ej delegeras om flera katetrar/infarter finns samtidigt (gäller ej kvarliggande kateter via urinröret (KAD) med ständig uribag. Används propp till KAD kan ej delegering ske).
Matning vid svalgpares/dysfagi	X	X		X			Instruktion från sjuksköterska. Arbetsterapeut ordination av sittställning.

	Behörighet att delegera/utföra uppgiften			Arbetsuppgifter;			
Dödsfall	Sjuk-sköterska	Arbets-terapeut	Fysio-terapeut	Kräver instruktion	Kräver delegation	Får ej överlåtas	Anmärkning
Fastställande av dödsfall						X	Läkare fastställer alltid dödsfallet, kan ej delegeras. Sjuksköterska kan dock bistå läkare vid förväntade dödsfall med klinisk bedömning (kliniska tecken), se rutin.
Avlägsnande av medicintekniska produkter hos avliden, ex. plocka bort infarter, avveckla kateter m.m.	X			X			
Märkning av avliden	X					X	